

Lymeská borelióza

Bolehovská R.¹, Plíšek S.², Plíšková L., Čermáková Z.³, Palička V.¹

¹Ústav klinické biochemie a diagnostiky LF a FN Hradec Králové

²Klinika infekčních nemocí LF a FN Hradec Králové

³Ústav klinické mikrobiologie LF a FN Hradec Králové

SOUHRN

Lymeská borelióza je multiorgánové infekční onemocnění vyvolané spirochetami *Borrelia burgdorferi* sensu lato, v Evropě zejména *Borrelia garinii*, *Borrelia afzelii* a *Borrelia burgdorferi* sensu stricto. Vektorem jejich přenosu jsou nejčastěji infikovaná klíšťata rodu *Ixodes* (v našich podmínkách *Ixodes ricinus*). Od roku 1986 do současnosti bylo zaznamenáno 78 952 případů lymeské boreliózy, která je tak šestkrát častější než další onemocnění – klíšťová encefalitida, jehož virus je také přenášen klíšťaty.

Onemocnění může probíhat buď bezpříznakově, nebo symptomaticky s velmi rozmanitou klinickou manifestací, např. postižení kůže, kloubů, nervového systému, srdce, s možností přechodu do chronicity, kdy se uplatňují imunopatologické procesy s klinickými relapsy onemocnění. Diagnostika lymeské boreliózy je založena na posouzení klinických projevů, epidemiologické anamnézy a laboratorním vyšetření různých biologických materiálů (např. vyšetření protilátek pomocí ELISA a western blot, elektronová mikroskopie, PCR, eventuálně kultivace). Cílem kauzální antibiotické léčby je odstranění spirochet.

Klíčová slova: lymeská borelióza, *Borrelia burgdorferi* sensu lato, genom borélií, patogeneze, klinická manifestace, diagnostika, léčba.

SUMMARY

Bolehovská R., Plíšek S., Plíšková L., Čermáková Z., Palička V.: Lyme Borreliosis

Lyme borreliosis is a multi-organ infectious disease caused by spirochetes of the *Borrelia burgdorferi* sensu lato group, in Europe is primarily caused by *Borrelia garinii*, *Borrelia afzelii* and *Borrelia burgdorferi* sensu stricto. Most of the time, these bacteria are transmitted infected ticks of the genus *Ixodes* (in the Czech Republic by *Ixodes ricinus*). From 1986 till now, it has been described 78,952 cases of Lyme diseases, which is six times more frequent than further disorder transmitted by ticks – encephalitis caused by virus.

This infection can be in progress either asymptomatic or symptomatic with very various clinical manifestations as infliction of the skin, joints, nervous system, heart with possibility to chronic disease with immunopathologic processes and clinical relapses of the disease. The diagnosis of Lyme borreliosis is based on clinical manifestation, epidemiological anamnesis and laboratory testing of different biological materials (for example antibody detection by ELISA and western blot, electron microscopy, PCR, alternatively cultivation). The aim of causal treatment is elimination of spirochetes by antibiotics.

Key words: Lyme borreliosis, *Borrelia burgdorferi* sensu lato, genome of *Borrelia*, pathogenesis, clinical manifestations, diagnostics, treatment.